KLAIPĖDA

Darius Balsas, Rokas Kraniauskas

Bastionų gatvė

2016–2017 m. Klaipėdos mieste, projektuojamos Bastionų gatvės teritorijoje buvo atlikti žvalgomieji tyrimai. Tyrimų metu ištirtos 8 5x2 m dydžio perkasos ir 7 2x2 m dydžio šurfai – iš viso 108 m^2 (1 pav.).

Tyrimų vietos aplinkoje archeologiniai tyrimai vyko keletą kartų. 2008, 2010, 2013, 2014 m. tyrimų metu teritorijoje į P nuo Danės upės fiksuoti XVII–XVIII a. kultūriniai sluoksniai, sietini su istoriniais Klaipėdos Baltikalnio ir Malūno kalvos priemiesčiais, bei XIX–XX a. griuveniniai sluoksniai ir perkasimai, suformuoti čia vystant pramoninę veiklą, statant industrinės paskirties pastatus. Į Š nuo Danės upės aptikta tik XX a. datuojamų sluoksnių (*ATL 2008 metais*, 2009, p. 340–341; *ATL 2010 metais*, 2011, p. 343; *ATL 2013 metais,* 2014, p. 316–317; *ATL 2014 metais*, 2015, p. 616).



2016–2017 m. tyrimų metu aptikti nuo 70 cm iki 2,7 m storio XVI a. pabaigos – XVIII a. kultūriniai sluoksniai. Rasti ir inventorinti 135 radiniai – buitinė keramika (molinių lėkščių, puodų, puodynių, keptuvių šukių, akmens masės indų šukės), plokščiųjų koklių, dengtų žalia ir juoda glazūra, fragmentai, stiklinių dirbinių duženos, metaliniai dirbiniai, 2 monetos ir kt. Radiniai datuojami XVI a. pabaiga – XVIII a.

Projektuojamos Bastionų gatvės P dalyje, virš salpinės terasos (perkasa 1) aptiktas XVIII a. pabaigoje – XX a. pradžioje stovėjusio pastato vidinės (?) sienos pamatas. Pamatas apie 1,2 m pločio, 35 cm aukščio, sudėtas iš įvairaus dydžio lauko akmenų (nuo 20x18x12 cm iki 40x 30x20 cm dydžio) su plytų duženomis, rištas kalkių skiediniu, orientuotas ŠV–PR kryptimi. Pamato aplinkoje fiksuotas apie 15 cm storio XVIII a. pabaigos (?) – XX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis su pavieniais radiniais.

Danės upės salpos vietoje (perkasos 3–6) fiksuoti iki 2,7 m storio XVI a. pabaiga – XX a. datuojami kultūriniai sluoksniai. Tiriant aptikta 15–70 cm storio juoda durpinga žemė – XVI a. pabaigos – XVIII a. kultūrinis sluoksnis. Jis pasiektas 1–2,4 m gylyje (H_{abs} 1,15–3,60 m), storėja P–Š kryptimi nuo Gluosnių gatvės Danės upės link. Vertingą kultūrinį sluoksnį dengia

1 pav. 2016–2017 m. tyrimų Bastionų gatvėje Klaipėdoje situacijos planas. R. Kraniausko brėž.

Fig. 1. Situation plan of the 2016–2017 investigation on Bastionų Street in Klaipėda.

iki 95 cm storio vėlyvi griuveniniai sluoksniai ir apie 60–80 cm storio XIX a. supiltinis molio sluoksnis. Sluoksnyje rasta laisvojo Rygos miesto 1570 m. ir Kristinos Vazos (1632–1654 m) Rygos šilingų, molinių žalia, gelsva ir skaidria glazūra dengtų puodynių ir neglazūruotų puodų šukių, akmens masės keramikos fragmentų, geležinis raktas, vario lydinio žiedas, geležinių vinių ir gyvūnų kaulų.

Šurfe 2, tirtame šalia Gluosnių gatvės, atidengti XVIII a. pabaigoje – XX a. pradžioje stovėjusio pastato vidinių sienų pamatai, kuriuos sudaro 1 akmenų eilė. Pamatai 30 cm aukščio, 60–83 cm pločio, sudėti iš 20x10–50x35 cm dydžio netašytų akmenų, ristų rusvo molio skiediniu.

Projektuojamos Bastionų gatvės Š dalyje, Danės upės salpos vietoje (perkasa 8 ir šurfai 3–5) fiksuoti 1,5–1,8 m storio XIX a. pabaiga – XX a. datuojami supiltiniai ir griuveniniai sluoksniai, kurie susidarė formuojant Danės upės pakrantę iš II Pasaulinio karo metu sunaikintų pastatų griuvenų bei statant šalia tyrimų vietos esantį pastatą. Giliau fiksuoti natūralūs Danės upės suformuoti sluoksniai – suplautas pilkšvas smėlis, storėjantis Š–P kryptimi, juodos durpės su medienos skiedromis, pilkas smėlis su žvirgždu.

Bastionų Street

In 2016–2017, a field evaluation was conducted in the area planned for Bastionų Street in Klaipėda. A total of 108 m^2 were excavated and late 16th–18th-century cultural layers from 70 cm to 2.7 m thick were discovered (Fig. 1).

Karolis Duderis

Kūlių Vartų gatvė 7

Klaipėdoje, Kūlių Vartų g. 7 planuota vykdyti nugriauto pastato (prie Kūlių Vartų gatvės) pamatų bei rūsio demontavimo darbus, t. y. iškelti betoninius buvusio pastato pamatus, išardyti rūsio sienas bei grindis. 2016 m. žvalgomųjų tyrimų metu griaunamo pastato PV pusėje ištirti 4 šurfai, iš viso 16 m^2 plotas (1 pav.).

1 pav. Situacinis planas su pažymėtomis tyrimų vietomis: 1 – tirtas šurfas ir jo numeris. K. Duderio brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – investigated test pit and its number.

